

været ret heldig i de Forslag, den stiller. Forhøjelsen af 25 pCt. for de nuværende Maanedskort, som navnlig have Betydning for de store Byer og deres nærmeste Omegn, tror jeg er en passende Forhøjelse. Den vil give et nogenlunde ordentligt Udbytte, og den vil navnlig ikke forhindre et eneste Menneske, som nu løser et Kort mellem to Stationer, i fremtidig at gøre det, og som Følge deraf vil det altsaa ikke alene være sikkert, at man beholder de Abonenter, Statsbanerne have, men dette Antal vil ogsaa forøges, fordi den Forhøjelse, der er Tale om, meget vel kan bæres. Imidlertid, det er dog en Forhøjelse. Naar det drejer sig f. Eks. om Personer, der bo i landlige Bygninger, i Villaer i Nærheden af Kjøbenhavn, og de noget større Byer og have Forretninger i Byen, saa siger jeg, at de kunne meget vel bære Forhøjelsen. Men der udvikler sig ogsaa en anden Trafik mellem de store Byer og deres nærmeste Omegn. Dels kan det komme dertil — og det var ønskeligt, om det fremtidig kunde ske i endnu større Udstrækning, at der dannes større Kolonier af Arbejdere, der bo et Stykke uden for Byen baade for at bo billigere og for at bo sundere, og dels kan der uden for Byen anlægges industrielle og andre Virksomheder, som beskæftige en større Arbejdsstyrke. Det er jo ikke altid sikkert, at de Arbejdere, der bo der, hvor saadanne Virksomheder ere, netop have deres Arbejde der.

Forholdet er det her ved Kjøbenhavn, at der i de sidste Aar er blevet bygget nogle Arbejderkolonier uden for Kjøbenhavn, men de ligge for største Delen ikke paa Steder, hvor der egentlig kan siges at være Virksomhed for Beboerne; de skulle end til Byen. Jeg vil da meget henstille til det Udvalg, som faar med denne Sag at gøre, at tage under Overvejelse, om vi ikke kunde faa indført særlig billige Takster for Arbejdere, der om Morgen og om Aftenen tage ud eller ind. Det kan gøres paa forskellig Maade. Det kan gøres saaledes, at der gælder særlig billige Takster for et Par bestemte Morgentog, som rette sig efter den Tid, hvor Arbejdet til de skiftende Tider af Aaret begynder om Morgen, og for et Par Aftentog, der ogsaa rette sig efter de Tider, da Arbejdet hører op igen. Det kan ogsaa gøres paa den Maade, at Folk, som have Arbejde, og som ved et lille Bevis fra deres Arbejdsherre kunne godtgøre, at de f. Eks. bo i Hellerup og ere beskæftigede der i Kjøbenhavn eller omvendt, kunde

købe Ugekort til samme Prismoderation som Maanedskortene. Det spiller nemlig en Rolle for Arbejderne, naar de selv skulle afholde disse Udgifter, at de saa kunne faa Kort for en kort Tid, fordi de aldrig ere sikre paa, om de blive længe paa Stedet. Det har praktisk Betydning i dette Øjeblik. Der findes endog saa langt ude som tæt ved Skodsborg en temmelig stor industriel Virksomhed, som beskæftiger et meget stort Antal Arbejdere, som for største Delen bo i Kjøbenhavn, og som i Øjeblikket ikke kunne skaffe sig Bolig der ude. Prisen for Kørslen frem og tilbage er 70 Øre daglig, og De ville forstaa, at det er en meget stor Skat at lægge paa en almindelig Dagløn. Hittil har Forholdet været dette, at Fabrikken har købt Aarskortet og betalt Udgiften. Nu siger den imidlertid: Nej, vi ville ikke mere have denne Udgift, nu maa Arbejderne selv tage den. Men Arbejderne kunne ikke købe Aarskort og kunne kun daarligt købe Maanedskort. Dels koster det dem maaske mere, end de i Øjeblikket have i Lommen, og dels ere de ikke sikre paa, at de kunne blive saa længe paa Stedet. Som Følge deraf bliver Forholdet meget vanskeligt for dem. Kunne de derimod løse Kort for hver Uge, vilde det være et stort Gode, og den Smule Regnskab, som der her er Tale om, vil ikke være for noget at regne imod det Gode, som opnaas for de paagældende derved. Vi have saaledes for Kjøbenhavns Vedkommende i vor Kontrakt med Sporvejselskabet Bestemmelser om, at det skal holde saadanne Arbejdertog i Gang, at Sporvejselskabet skal køre billigt med Arbejderne, navnlig i Morgentimerne, og det har ret stor Betydning. Naar det hele Net bliver færdigt, haabe vi, at det vil faa endnu meget større Betydning for Befolkningen. Netop dette, at man har de lette Kommunikationer, gør det jo muligt at sprede Befolkningen over et større Landomraade.

Der er ogsaa et andet Punkt, jeg vil bede det kommende Udvalg om at tage under Overvejelse, og det er, at man vil søge at støtte den Bestræbelse, der er oppe for at lette arbejdsløse at finde Beskæftigelse. Jeg tænker her paa de offentlige Arbejdsanvisningskontorer. Kjøbenhavns Kommune har oprettet et saadant, som allerede nu har bestaaet i nogen Tid; i Provinsbyerne begynder man nu at komme med, nemlig i Odense og Aarhus, og jeg haaber, at man flere Steder skal komme med. En af Fordelene ved at faa flere Kontorer rundt omkring skulde jo være, at